

คำบรรยาย เรื่อง การบริหารเงินคู่กับการบริหารจัดการลูกหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ไพบุลย์ แก้วเพทาย

การศึกษา

๑.จบคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒.จบหลักสูตรอบรม เรื่อง “การบริหารและการวางแผนงานสหกรณ์”

(Cooperative Management and Planning)จากสถาบัน Ruppin ประเทศอิสราเอล

ปัจจุบัน

อายุ 67 ปี เกษียณอายุจากการไฟฟ้านครหลวง นักบัญชี 9 ฝ่ายบัญชี

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้านครหลวง

ที่ปรึกษา สหกรณ์บริการพนักงานการไฟฟ้านครหลวง

ที่ปรึกษา กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ

อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเงินกู้ กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน กระทรวงแรงงาน

รองนายกสมาคมสถาปนากิจสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจไทย

ประธานชมรมสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ

รองประธานสหพันธ์สหกรณ์ออมทรัพย์ผู้ใช้แรงงาน

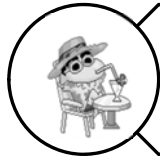
ประสบการณ์ด้านสหกรณ์

- (๑) ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เป็นเวลา ๑๒ ปี
- (๒) ดำรงตำแหน่งกรรมการต่าง ๆ ในสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เป็นเวลา ๒๖ ปี
- (๓) ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการพนักงาน กฟน. เป็นเวลา ๗ ปี
- (๔) ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย(ปี ๒๕๔๔)
- (๕) ที่ปรึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย(ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๙)
- (๖) ที่ปรึกษาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย(ปี ๒๕๔๖ - ๒๕๕๑)
- (๗) คณะทำงานศึกษาและจัดตั้งธนาคารสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปี๒๕๓๗
- (๘) กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (ปี ๒๕๔๔)
- (๙) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการกองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน(ปี๒๕๕๑-๒๕๕๕)

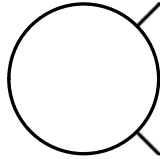
ประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

- (๑) ประธานชมรมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและประธานผู้ก่อตั้งสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็น “ที่ปรึกษาสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” (๑๒ปี)
- (๒) ประธานผู้ก่อตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษา
- (๓) กรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้านครหลวง รวม ๘ ปี

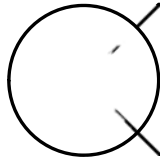
หัวข้อการบรรยาย

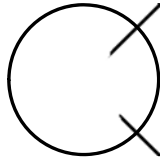
กระบวนการบริหารจัดการเงินกู้

การบริหารสินเชื่อเชิงคุณภาพ

การบริหารจัดการลูกหนี้

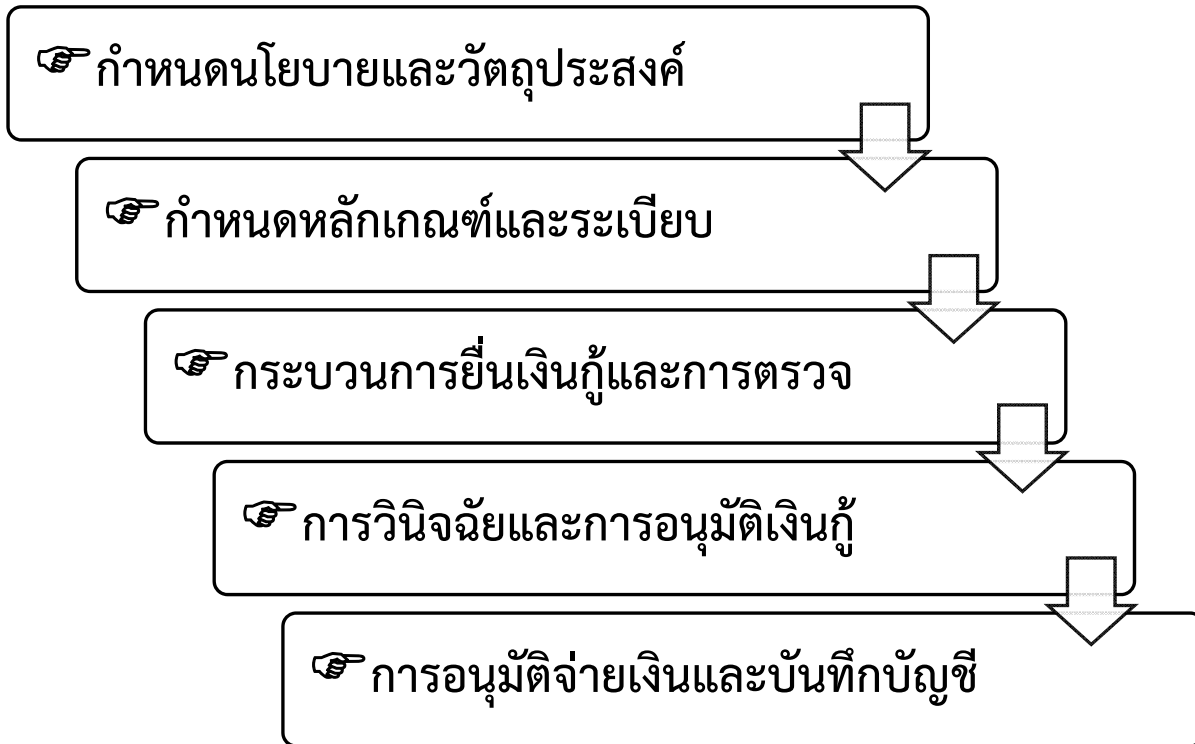

การตั้งสำรองหนี้สูญ

กระบวนการ บริหารจัดการเงินกู้

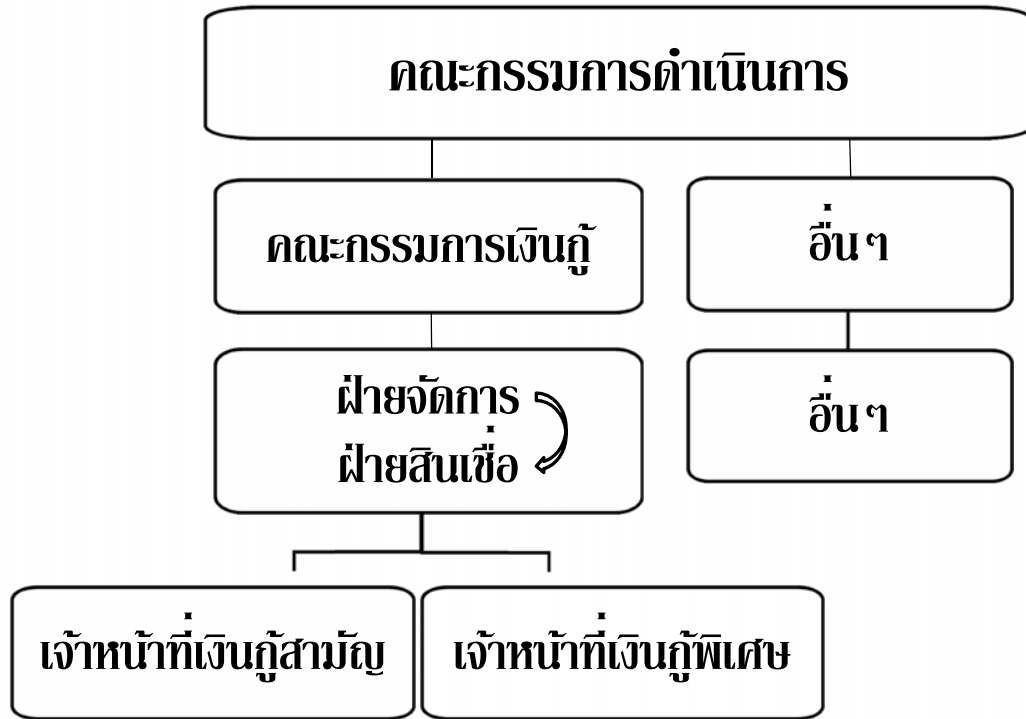
กระบวนการบริหารจัดการเงินกู้

ขั้นตอนการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก

1.นโยบาย	ปฏิบัติตามความจำเป็นหรือปฏิบัติตามสิทธิ/เน้น..ช่วยเหลือ หรือ มั่นคง
วัตถุประสงค์	กู้เพื่อ.. จุดมุ่งหมายในการให้เงินกู้/กำหนดประเภท
2.หลักเกณฑ์	กำหนดหลักประกัน/เกณฑ์การชำระหนี้/แนวปฏิบัติ/ขั้นตอน
ระเบียบ	เข้มงวดกับผ่อนปรน/กำหนดอำนาจหน้าที่/ความชัดเจน
3.การยื่นเงินกู้	ยื่นที่ใคร/เอกสารอะไรบ้าง/จัดทำระบบทะเบียน/ระบบจัดเก็บ
การตรวจเงินกู้	ตรวจเอกสาร/สิทธิการกู้/หลักประกัน/ความสามารถชำระหนี้
4.การวินิจฉัยเงินกู้	วินิจฉัยตามหลักเกณฑ์/กำหนดอำนาจการผ่อนผันหลักเกณฑ์
การอนุมัติเงินกู้	การนำเสนอตามลำดับขั้นตอน/อำนาจหน้าที่/ถึงผู้อนุมัติเงินกู้
5.การอนุมัติจ่ายเงิน	นำเสนอตามลำดับสายบังคับบัญชาถึงผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน
การบันทึกบัญชี	นำส่งฝ่ายบัญชี..เพื่อบันทึก “บัญชีคุมยอดและบัญชีรายตัว”

โครงสร้างการจัดการเงินกู้

การบริหารสินเชื่อ เชิงคุณภาพ

หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

- (1) การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจ และเปิดกว้าง
(Voluntary and Open Membership)
- (2) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
(Democratic Member Control)
- (3) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
(Member Economic Participation)
- (4) การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ
(Autonomy and Independence)
- (5) การศึกษา การฝึกอบรมและสารสนเทศ
(Education Training and Information)
- (6) การร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์
(Cooperation among Cooperatives)
- (7) การเอื้ออาทรต่อชุมชน
(Concern for Community)

อุดมการณ์สหกรณ์

เป้าหมายสูงสุด.....

- ❶ Well Being
- ❷ Social Justice
- ❸ Peace and Happiness

วิถีแห่งสหกรณ์..... Way of Cooperative

- ☞ Self Sufficiency
(ความพอเพียงในตนเอง)
- ☞ Self Reliance
(การพึ่งตนเอง)
- ☞ Independence
(ความเป็นอิสระ)
- ☞ Interdependence
(การพึ่งพาซึ่งกันและกัน)

มาตรการชี้วัดผลสำเร็จของสหกรณ์

Benchmarking & Indicators

Benchmark : (1) Quantitative Indicators(เชิงปริมาณ)
(2) Qualitative Indicators(เชิงคุณภาพ)
*฿ Financial Indicators(ด้านการเงิน)
*฿ Social Indicators(ด้านสังคม)

Social Indicators : (1) Community Investment
(2) Community Partnership
(3) Employee Relation
(4) Member Relation
(5) Environment Stewardship

One for all...and...All for one

โดยหลักการนี้ สำหรับกิจการสหกรณ์
การให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐาน คือ
หลักการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อ..เฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข
คนหนึ่งคน...เพื่อคนส่วนรวมทั้งหมด (One for All)
คนส่วนรวมทั้งหมด...เพื่อคนหนึ่งคน (All for One)

ดังนั้น การให้เงินกู้แก่สมาชิก จึงไม่จำเป็นต้องให้เงินกู้ตามสิทธิที่กำหนดไว้
แต่คำนึงถึงความเหมาะสม ความจำเป็นและความเดือดร้อนที่แท้จริงในการกู้เงิน

โดยอยู่บนเจตนารมณ์ขั้นพื้นฐาน ที่จะไม่ส่งเสริมการสร้างหนี้
เกินความจำเป็น...เกินขีดความสามารถ...และเกินฐานะแห่งตน
จนเป็นผลร้ายต่อตัวเอง ครอบครัว และ เป็นภาระของสังคมส่วนรวม

บำบัดทุกข์ บำรุงสุข

วัตถุประสงค์หลักแห่งเงินกู้สำหรับสมาชิกสหกรณ์
➤ เพื่อความจำเป็นเดือดร้อนในปัจจุบัน
คือ การบำบัดทุกข์...ในปัจจุบัน
➤ เพื่อความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต
คือ การบำรุงสุข...สำหรับอนาคต

ต้องให้สมาชิกมีความรู้สำนึก ด้านแนวคิดหลัก..พื้นฐาน
โดยการบริหารตนเองด้วยตารางแห่งเวลา
เพื่อ..ตระหนักรู้ถึง..อดีต..ปัจจุบัน..อนาคต
ต้องไม่ให้..อดีตเป็นภาระในปัจจุบัน และ ปัจจุบันเป็นภาระในอนาคต

เงินที่ทำได้ในปัจจุบัน...ต้องไม่ใช้การใช้จ่าย...เพื่ออดีตทั้งหมด

สูตรสมดุลงำหังชีวิต

เงินได้ทีหามา..จะจัดสัดส่วนอย่างไร

ช่วงชีวิต	สูตร1	สูตร2	สูตร3	สูตร4	สูตร5	สูตร6
ภาระหนึ่(อดีต)	10%	20%	30%	40%	50%	60%
ดำรงชีพ(ปัจจุบัน)	50%	50%	50%	50%	40%	30%
เกษียณ(อนาคต)	40%	30%	20%	10%	10%	10%
รวม	100%	100%	100%	100%	100%	100%

สูตรทีเสนอ ใช้เกณฑ์การดำรงชีพที 50% เกณฑ์ออมขันต่ำ10% หรือมากกว่า

สูตรสมดุลงำหังชีวิต

เงินได้ทีหามา..จะจัดสัดส่วนอย่างไร

ช่วงชีวิต	สูตร5	สูตร6	สูตร7	สูตร8	สูตร9	สูตร10
ภาระหนึ่(อดีต)	50%	60%	70%	80%	90%	100%
ดำรงชีพ(ปัจจุบัน)	40%	30%	30%	20%	10%	00%
เกษียณ(อนาคต)	10%	10%	00%	00%	00%	00%
รวม	100%	100%	100%	100%	100%	100%

สูตรทีเสนอ ใช้เกณฑ์การดำรงชีพที 50% เกณฑ์ออมขันต่ำ10% หรือมากกว่า

ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ คือ สินค้าหรือบริการหรือเงิน ที่ให้แก่ บุคคล นำไปใช้ก่อน ด้วยความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างกัน (CREDIT)โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การชำระคืนในอนาคต

สินเชื่อทางการเงิน คือ เงินกู้ เป็นสินเชื่อประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้ให้กู้(เจ้าหนี้)...ให้เงินกู้แก่ผู้กู้(ลูกหนี้) เพื่อวัตถุประสงค์ใด วัตถุประสงค์หนึ่ง ภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่ผู้ให้กู้(เจ้าหนี้) กำหนด หรือ กำหนดร่วมกันตามข้อตกลง

สินเชื่อของสหกรณ์

สินเชื่อของสหกรณ์ คือ เงินให้กู้แก่สมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือทางการเงินแก่สมาชิกในด้านต่างๆ ซึ่งควรเป็นไปตามหลักการสหกรณ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

อันเป็นการให้เงินกู้

“เพื่อความจำเป็น” หรือ “เพื่อบำบัดทุกข์..บำรุงสุข” มิใช่ “กู้เป็นประจำ” หรือ “กู้ตามสิทธิ” เพื่อการเสพสุข

ข้อพิจารณา...ก่อนอนุมัติหนี้

จำเป็นไหม

รอดไหม

พอไหวไหม

ข้อพิจารณา เรื่อง..หนี้

➡ **หนี้ที่สร้างรายได้**

คือ หนี้ที่เพิ่มรายได้ หนี้ที่ลดรายจ่าย (Refinance)

หนี้..คือ การรวม หรือ การสร้างโอกาสในอนาคต

➡ **หนี้ที่สร้างภาระ:**

คือ หนี้ที่..ไม่เพิ่มรายได้ หรือ หนี้ที่..เพิ่มรายจ่าย

อาจเป็นหนี้ที่..จำเป็น หรือ ไม่จำเป็น

อาจเป็นหนี้ที่..สร้างสุข หรือ เสพสุข

จำไว้ให้มัน..ให้กูเพื่อ “บ่บัดทุกข์...บ่รุงสุข

ฐานะของกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบ(ปี2559)

แหล่งใช้ไปของเงินทุน(ล้านบาท)			แหล่งที่มาของเงินทุน(ล้านบาท)		
สินทรัพย์	จำนวนเงิน	%	หนี้สิน	จำนวนเงิน	%
1.การให้เงินกู้	1,786,486.60	79.85	1.เงินรับฝาก	724,461.01	32.38
2.เงินลงทุน	273,963.45	12.24	2.เงินกู้ยืม(น/ส)	461,660.73	20.63
3.เงินฝาก สอ.อื่น	94,345.45	4.22	3.หนี้สินอื่นๆ	14,791.74	0.66
4.เงินฝากธนาคาร	57,307.43	2.56	หนี้สิน	1,200,913.48	53.67
5.ที่ดินอาคาร/อื่น	25,282.55	1.13	ทุนของสหกรณ์	จำนวนเงิน	%
			1.ทุนเรือนหุ้น	869,701.90	38.87
			2.ทุนสำรอง	82,719.27	3.70
			3.ทุนสะสมอื่นๆ	84,050.83	3.76
			ทุนของสหกรณ์	1,036,472.00	46.33
สินทรัพย์	2,237,385.48	100	หนี้สินและทุน	2,237,385.48	100

สถิติการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบ(2556-2560)

รายการ(ล้านบาท)	2556	2557	2558	2559	2560
จำนวนสหกรณ์(แห่ง)	1,334	1,349	1,377	1,396	1,401
จำนวนสมาชิก(คน)	2.86	2.98	3.06	3.19	3.21
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	1.696	1.891	2.059	2.237	2.458
หนี้สินทั้งสิ้น	0.901	1.022	1.104	1.201	1.330
ทุนของสหกรณ์	0.795	0.869	0.955	1.036	1.128
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4,992	4,669	8,621	9,847	11,890
ทุนสำรอง	61,968	68,048	75,272	82,719	90,860
กำไรสุทธิ	53,898	60,254	65,292	71,091	78,196

สถิติการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบ(ปี2556-2560)

รายการ-ล้านบาท	2556	2557	2558	2559	2560
ทุนเรือนหุ้น	670,347	733,615	802,595	869,701	946,220
เงินรับฝากสมาชิก	484,665	527,458	610,668	694,025	828,034
เงินรับฝากสหกรณ์	20,829	17,481	19,127	27,281	46,201
เงินกู้ยืม	107,759	150,452	172,331	184,383	167,802
ให้สมาชิกกู้..ล้าน ลบ.	1.31	1.47	1.59	1.70	1.81
สมาชิกกู้ต่อสินทรัพย์	77.24 %	77.74 %	77.22 %	75.99 %	73.64 %
ให้สหกรณ์อื่นกู้	68,328	86,864	94,188	89,361	91,810
เงินลงทุน	202,971	219,560	231,315	273,962	335,781

มาตรการภาครัฐต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2560 เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีสาระสำคัญดังนี้

(1) การกำกับดูแลกิจการทางการเงินโดยใช้หลัก Basel 1 ตามหลักการของ Basel Committee on Banking Supervision (BCBS)

(2) จัดทำ ร่างระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การกำกับดูแลกิจการทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.....

(3) ปรับปรุงโครงสร้างระบบการกำกับดูแลความมั่นคงของสหกรณ์ ให้มีความเป็นอิสระ และคล่องตัว

(4) พัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศของสหกรณ์ให้มีความทันสมัย

มาตรการภาครัฐต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

จัดทำ ร่างระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การกำกับดูแลกิจการทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.....

ตาม มติ ครม. ร่างนายทะเบียน จะประกอบด้วย 4 หมวด ดังนี้

- (2.1) ด้านธรรมาภิบาล # มีการถ่วงดุลอำนาจ ไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยเฉพาะการปล่อยสินเชื่อ/วงการเงินตามมาตรฐานบัญชีไทย/สมาชิกสมทบ
- (2.2) ความเสี่ยงด้านเครดิต # การจัดชั้นลูกหนี้/การกันสำรอง/หนี้สินต่อทุน ไม่เกิน 1.5 เท่า ภาระหนี้ไม่เกิน 70% ของรายได้รวม
- (2.3) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง # ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง 6% และค่านิชยาม
- (2.4) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ # กำหนดแนวทางควบคุมภายใน/ลดความเสี่ยงจากการดำเนินงาน/และการทุจริตของกรรมการและผู้บริหาร

การบริหารสินเชื่อเชิงคุณภาพ

หลักธรรมาภิบาล

ระบบการควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารสินเชื่อเชิงคุณภาพ

หลักธรรมาภิบาล	ระบบควบคุมภายใน	การบริหารความเสี่ยง
1. หลักนิติธรรม	1. Up to Date	1. Credit Risk
2. หลักคุณธรรม	2. Check & Balance	2. Interest Rate Risk
3. หลักความโปร่งใส	3. ระบบทางเดินของงาน	3. Liquidity Risk
4. หลักการมีส่วนร่วม	4. ระบบทะเบียน	4. Market Risk
5. หลักความรับผิดชอบ	5. ระบบจัดเก็บเอกสาร	5. Operational Risk
6. หลักความคุ้มค่า	6. ระบบการอนุมัติ	เชิงสถาบันการเงิน
หลักการอุดมการณ์สหกรณ์ ต้องก้าวไปพร้อมกับ การบริหารเชิงคุณภาพ		

เกณฑ์การพิจารณาการให้เงินกู้แก่สมาชิก

สรุปเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้

1. วัตถุประสงค์ในการกู้
2. ความสามารถในการชำระหนี้
3. หลักประกันในการกู้

เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้

วัตถุประสงค์ในการกู้

คือ จุดมุ่งหมายในการกู้ หรือ กู้ไปทำอะไร
เพื่อ...การสร้างสุข หรือ...การเสพสุข

- ☛ เพื่อความจำเป็นเดือดร้อนและการบริโภค
- ☛ เพื่อการเคหะ/ที่อยู่อาศัยและยานพาหนะ
- ☛ เพื่อการลงทุน/ประกอบอาชีพ/สร้างโอกาสในอนาคต

นี่คือ

ปัจจัยแรกในการพิจารณาความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยง
“หนี้สร้างภาระ หรือ หนี้สร้างรายได้”

เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้

ความสามารถในการชำระหนี้

คือ มีเงินได้เท่าไร ควรหักชำระหนี้เท่าไรและควรจะมีเงินได้
คงเหลือเท่าไร โดยกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระและงวดชำระใน
เกณฑ์ที่เหมาะสม สำหรับการดำรงชีพ โดยพิจารณาจาก

- ☒ สลิปเงินเดือน
- ☒ Statement ของธนาคาร
- ☒ หลักฐาน/เอกสาร
- ☒ ตรวจสอบข้อเท็จจริง

เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ทั้งเงินต้นและ
ดอกเบี้ยและวิเคราะห์ความเสี่ยงในอนาคต
เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป ต้องมีเงินได้คงเหลือไม่น้อยกว่า 30%

เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้

หลักประกันในการกู้

คือ ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์หรือบุคคลที่นำมาค้ำประกันในการกู้ ต้องเป็นหลักประกันที่มีความน่าเชื่อถือ เมื่อเกิดเสียหายขึ้นต้องสามารถนำมาชดใช้ชำระหนี้ได้เพียงพอ “คุ้มกับมูลหนี้”

ลำดับ	หลักประกัน	ระดับความเสี่ยง
1	บุคคลค้ำประกัน	ความเสี่ยงสูง
2	หลักทรัพย์..อสังหาริมทรัพย์..ทรัพย์สิน	ความเสี่ยงปานกลาง
3	หลักทรัพย์ ..พันธบัตร หรือ หุ้นกู้	ความเสี่ยงน้อย
4	หลักทรัพย์..หุ้นหรือเงินฝากในสหกรณ์	ความเสี่ยงน้อยที่สุด

หลักการปล่อยสินเชื่อสำหรับสหกรณ์

~~✎~~ สหกรณ์มั่นคง...

มีความเสี่ยงที่พอรับได้

~~✎~~ ผู้บริหารปลอดภัย...

ไม่ต้องรับผิดชอบ

~~✎~~ สมาชิกได้รับเงินกู้...

ตามความจำเป็น..เหมาะสม

~~✎~~ ไม่ควรมีหนี้เสีย(NPL)..หรือน้อยที่สุด

การบริหารจัดการลูกหนี้

ขอบเขตเนื้อหา

➔ จัดการข้อมูลลูกหนี้

➔ จัดระดับปัญหาลูกหนี้

➔ จัดการแก้ปัญหาลูกหนี้

➔ ข้อตกลงเกี่ยวกับหนี้

การแบ่งกลุ่มลูกหนี้..เพื่อจัดระบบข้อมูลสมาชิก

- ☞ แบ่งตามสถานะหนี้..(ยอดหนี้/ประเภทหนี้/รายได้หลังหักงวดชำระ)
- ☞ แบ่งตามระดับรายได้..(ฐานะการเงิน/เงินเดือน/เงินได้/ประกอบอาชีพ)
- ☞ แบ่งตามเพศ..(เพศชาย/เพศหญิง/เพศสภาพอื่น)
- ☞ แบ่งตามช่วงอายุหรือช่วงวัย..(แต่ละช่วงอายุหรือช่วงวัย/อายุงาน)
- ☞ แบ่งตามคุณวุฒิการศึกษา..(แบ่งระดับการศึกษาที่สัมพันธ์กับหนี้)
- ☞ แบ่งตามสถานะทางสังคม..(ระดับตำแหน่ง/หน้าที่งาน/ครอบครัว)

การแบ่งกลุ่มลูกหนี้ มีประโยชน์ในการจัดการความเสี่ยงและดูแลปัญหาของลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีระบบ

โดยการจัดแบ่งระดับความเสี่ยง เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลของลูกหนี้และจำกัดจุดเสี่ยงที่อาจเกิดในอนาคต

บัญญัติ 8 ประการ สำหรับการปล่อยเงินกู้

ยึดหลักความจำเป็นเดือดร้อน..ต้องไม่เน้นให้กู้ตามสิทธิ

ให้กู้ไม่เกิน100เท่าของเงินเดือน เงินได้เหลือ30 % ของรายได้

ต้องให้สมาชิกสำนึกรู้ว่า หนี้ มาพร้อมกับ..ดอกเบี้ย

พิจารณาให้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างเคร่งครัด

ต้องหักงวดชำระหนี้ภายในเกษียณอายุหรือก่อนเกษียณอายุ

พยายามลดภาระดอกเบี้ยของสมาชิกผู้กู้โดยไม่กระทบผู้ฝาก

พิจารณาจัดทำสัญญาและเงื่อนไขให้ดีและรอบคอบ

หมั่นตรวจสอบข้อมูลการชำระงวดให้ตรงตามเวลาและเงื่อนไข

สิ่งพึงระวังพฤติกรรมของสมาชิก

ต้องระวังอย่าให้สมาชิกมีหนี้จนระบบเป็นวันขาด

เพราะดอกเบี้ย: กัดกิน..กัดกร่อน ชีวิตสมาชิก และ สหกรณ์

ต้องระวังอย่าให้สมาชิกเป็นหนี้บัตรเครดิตสะสมโดยง่ายขั้นต่ำ

ใช้บัตรเครดิตได้ แต่ต้องมีวินัยการเงินโดยเคร่งครัด
การจ่ายขั้นต่ำ ต้อ การล่อให้ตกใน “หล่มหนี้” ที่ดอกเบี้ยสูงมาก

ต้องระมัดระวังไม่ให้สมาชิกยุ่งเกี่ยวกับการพนันโดยเด็ดขาด

บมิขร้อยตรั้ง..ไม่ทำไฟไหม้เพียงตรั้งเดียว

ไฟไหม้ร้อยตรั้ง..ไม่ทำเล่นการพนัน

ต้องจับตาสมาชิกในเรื่องวบายมุข สุรา นารี พาชี กีฬาบัตร

สัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาการชำระหนี้

- มีข้อมูลข่าวสารของลูกค้าในทางลบ..เช่น มีหมายศาล
- ไม่รู้ สถานะรายรับ..รายจ่าย..มีภาระอะไรบ้าง มีหนี้เท่าไร
- มีหนี้สะสมเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ถ้าไม่กู้หนี้ดำรงชีพ..ก็อยู่ไม่ได้
- เริ่มหักงวดไม่ตรงหรือช้ากว่ากำหนด..เงินเดือนเริ่มติดลบ..
- เริ่มถอนเงินที่ออกมาใช้ หรือ กัดเงินสดจากบัตรเครดิต
- เริ่มกู้หมุนเวียนจากสหกรณ์เพื่อนำมาใช้จ่ายประจำวัน
- เริ่มกู้หลายเจ้าหนี้หมุนเวียน...หน้ามืด..ยอมเสียดอกเบี้ยแพง
- กู้ยืมจากคนรอบข้าง...พยายามหลบเลี่ยงในการติดต่อ/พบปะ
- ไม่อยากพูดเรื่องเงิน..หงุดหงิด..ไม่พอใจ..ที่จะให้ข้อมูล

ปัจจัยของหนี้ที่เป็นปัญหา

❶ ปัจจัยจากสหกรณ์

ขาดหลักบริหารความเสี่ยง/การควบคุมภายในไม่ดี/ไม่มีหลักธรรมาภิบาล/ให้กู้โดยคำนึงถึงคะแนนเสียงมากไป/ขาดประสิทธิภาพ/หย่อนยานต่อกฎระเบียบ/หาประโยชน์/กระทำทุจริต/ไม่ติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

❷ ปัจจัยจากสมาชิก

หนี้สินเกินตัว/ใช้ชีวิตเสเพลสุข(กินเที่ยวเล่น)/ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย/ติดหรู/ใช้ผิดวัตถุประสงค์/ใช้ชีวิตผิดพลาด/ขาดวินัยการเงิน/ลงทุนล้มเหลว/รับภาระครอบครัว/รับภาระหนี้คนอื่น

❸ ปัจจัยภายนอก

ด้านเศรษฐกิจ/ด้านการเมือง/ด้านนโยบายรัฐ/ด้านสังคม/ด้านวัฒนธรรม/ภัยพิบัติธรรมชาติ/เกิดแก่เจ็บตาย

ลูกหนี้ผัดนัดชำระหนี้..ควรทำอย่างไร

- ☛ ตรวจสอบลูกหนี้เพื่อรับทราบปัญหา
- ☛ แบ่งกลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหา(กลุ่มปัญหา)
- ☛ เจรจาเพื่อหารือแก้ปัญหานั้น
- ☛ ข้อตกลงเกี่ยวกับการชำระหนี้
- ☛ ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย

จัดระดับปัญหาลูกหนี้

- ☞ ลูกหนี้ที่ชำระหนี้สม่ำเสมอ...(ยังไม่มีอาการ)
(ชำระหนี้ปกติ และสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามระดับรายได้)
- ☞ ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาค่าชำระหนี้...(อาการน้อยและปานกลาง)
(ชำระหนี้ได้ แต่รายได้ดำรงชีพเหลือน้อย ต้องกู้หมุนเวียนเป็นบางครั้ง)
- ☞ ลูกหนี้ที่มีปัญหาค่าชำระหนี้...(อาการหนัก)
(เริ่มผัดนัดการชำระหนี้บ้าง ต้องกู้หมุนเวียนเป็นประจำทุกเดือน)
- ☞ ลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้...(อาการหนักมาก)
(ผัดนัดชำระหนี้สะสม...เงินได้ติดลบ..หนี้สินล้นพ้นตัว..ถูกเจ้าหนี้ภายนอกฟ้องร้องดำเนินคดี..ลาออกจากงาน..ถึงแก่กรรม..ฆ่าตัวตาย ฯลฯ)

แนวทางจัดการกับลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้

- ➡ **อาการน้อย** ลูกหนี้เริ่มมีปัญหาการชำระหนี้(เงินได้เหลือ 10-20%)
ต้องรีบดำเนินการ พุดคุย..แนะนำ..หาทางออก ก่อนจะแย่งอีก
- ➡ **อาการปานกลาง** ลูกหนี้มีปัญหาการชำระหนี้บ้าง(เงินได้เหลือ 0-10%)
ให้คำแนะนำและแก้ปัญหาโดยหาวิธี ให้อยู่ได้ อาจต้องให้กู้วงก่อน
- ➡ **อาการหนัก** ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้บ้าง(เงินได้ติดลบเป็นบางครั้ง)
ให้คำแนะนำและหาแนวทางการรวบรวมหนี้และอาจผ่อนผันการชำระหนี้
- ➡ **อาการหนักมาก** ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้(เงินได้ติดลบเป็นประจำ)
เชิญสมาชิก/ครอบครัว พ่อ..แม่..ลูก..เมีย มาคุยเพื่อปรึกษาหาแนวทาง
เพื่อแก้ปัญหาหนี้ อาจต้องปรับโครงสร้างหนี้ ในระยะยาว

คำแนะนำ..ทำอย่างไรดี เมื่อสมาชิกมีเงินไม่พอใช้หนี้

ให้สมาชิกตั้งสติและตั้งใจอย่างมุ่งมั่น..ที่จะฟันฝ่าตัวเองเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น

ให้คำปรึกษาสมาชิกเพื่อหาแนวทางแก้ไขหนี้ที่มีดอกเบี้ยสูง ๆ

แนะนำให้หยุดหนี้...ไม่ก่อหนี้เพิ่ม...เพื่อหยุดวงจรหนี้

ให้ปรับพฤติกรรมการใช้จ่าย ลด..ละ..เลิก ที่ไม่จำเป็น..ลดรายจ่าย

เพิ่มรายได้..ให้พยายามหาวิธี..โดยการขวนขวายหารายได้เสริม

หาแนวทางค่อย ๆ ผ่อนภาระหนี้ให้น้อยลง..ชำระหนี้ดอกเบี้ยสูงก่อน

ให้อดทน และตั้งใจจริง ในที่สุดก็จะหลุดพ้นจากวงจรหนี้

กระบวนการแก้ปัญหาหนี้..เบื้องต้น

ให้สมาชิกมาพร้อมครอบครัว

ให้ภาระหนี้สินทั้งหมด

เจ้าหนี้ทั้งหมดมีกี่คน..ใครบ้าง

ภาระหนี้ที่ต้องจ่ายรายเดือน

อัตราดอกเบี้ย..สูง/ต่ำ

ระยะเวลาผ่อนงวดที่เหลือ

ให้ชำระหนี้ดอกเบี้ยสูงๆก่อน เพื่อลดภาระดอกเบี้ยไม่ให้เบ่งบาน

ชำระหนี้เรื่อยๆให้หมดก่อน เพื่อให้เจ้าหนี้เหลือน้อยลง

เมื่อหนี้น้อยลงหรือหมดลง..เริ่มออมเงิน..ลงทุนหารายได้

กระบวนการแก้ปัญหาหนี้..ตัวสมาชิก

1 ยอมรับความจริงของตนเอง..ตระหนักรู้

2 สาเหตุของหนี้..เป็นหนี้เพราะเหตุใด

3 สำรวจหนี้..มีภาระหนี้อย่างไร..อะไรบ้าง

4 วิธีปลดหนี้..ลดภาระหนี้..เจรจากับเจ้าหนี้

5 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม..การใช้ชีวิต

ข้อตกลงเกี่ยวกับหนี้

การประนอมหนี้

เป็นการผ่อนผันการชำระหนี้..ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง(ระยะสั้น)

↪ ลดงวดเงินต้น...ไม่ลดอัตราดอกเบี้ย

(งวดชำระลดลง...งวดเงินต้นลดลง แต่ดอกเบี้ยไม่ลด)

↪ ลดอัตราดอกเบี้ย...ไม่ลดงวดเงินต้น

(งวดชำระลดลง...ดอกเบี้ยลดลง แต่งวดเงินต้นไม่ลดลง)

↪ ลดทั้งเงินต้นและอัตราดอกเบี้ย

(งวดชำระลดลง...งวดเงินต้นและดอกเบี้ยลดลง)

ข้อตกลงเกี่ยวกับหนี้

การพักชำระหนี้

เป็นการผ่อนผันการชำระหนี้..ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง(ระยะสั้น)

↪ ระยะเวลาปลอดหนี้...พักงวดเงินต้น..ชำระแต่งวดดอกเบี้ย

(งวดชำระลดลง ยอดเงินต้นคงที่ งวดดอกเบี้ยไม่ลดลง)

↪ ระยะเวลาปลอดหนี้...พักงวดดอกเบี้ย..ชำระแต่งวดเงินต้น

(งวดชำระลดลง โดยผ่อนเงินต้นไปเรื่อยๆ ก่อน เพื่อให้งวดดอกเบี้ยลดลงไปเรื่อยๆ ตามเงินต้นที่ลดลง)

↪ ให้ระยะเวลาปลอดหนี้...พักทั้งงวดเงินต้นและงวดดอกเบี้ย

(เช่น หนี้เกษตรกรของ ธกส.ที่รัฐบาลรับภาระดอกเบี้ย)

ระเบียบว่าด้วย การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์

โดยทั่วไป ระเบียบของสหกรณ์จะมีข้อกำหนดไว้ว่า

“ ในกรณีที่ผู้กู้มีคำขอเป็นหนังสือ และ คณะกรรมการ
ดำเนินการเห็นว่า มีเหตุอันสมควรผ่อนผันเป็นพิเศษ คณะกรรมการ
ดำเนินการจะผ่อนผันเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้สามัญ
ให้แก่ผู้กู้คราวละหนึ่งหรือหลายเดือนก็ได้ แต่การผ่อนผันเช่นว่านี้ รวม
ทั้งหมดสำหรับเงินกู้สามัญรายหนึ่งๆ ต้องไม่เกินหกเดือน ”

**นี่คือ...การผ่อนผันเงินกู้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง
เมื่อผ่อนผันแล้ว จะไม่ถือเป็นการผิดนัดชำระหนี้**

ทั้งนี้นายทะเบียนได้วินิจฉัยไว้ว่า

“ การผ่อนผันเวลานี้ จะให้ได้เฉพาะต้นเงินกู้เท่านั้น
สำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ จะต้องชำระตามปกติ ”

ข้อตกลงเกี่ยวกับหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้

เป็นการปรับโครงสร้างการชำระหนี้..ในระยะปานกลางและระยะยาว

↳ ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาวหรือปรับระยะเวลาผ่อนให้ยาวขึ้น

สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ หนี้หมดภายในเกษียณหรือไม่

↳ ปรับวิธีผ่อนงวดชำระหนี้ หรือปรับโครงสร้างการผ่อนชำระงวดหนี้

สิ่งที่ต้องระวังคืออาจสร้างภาระเพิ่มขึ้นในอนาคต เช่น อัตราค่าหัวน้ำ

↳ อาจรวบหนี้และให้เงินกู้เพิ่มขึ้น โดยอาจเรียกหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น

เพื่อนำไปชำระหนี้ภายนอก...และลดภาระหนี้ให้เบาลง

วิธีการผ่อนงวดชำระหนี้

★ Flat Rate

คงงวดเงินต้นและดอกเบี้ย โดยคำนวณงวด จากยอดวงกู้เต็มจำนวน แล้วคิดดอกเบี้ยเต็มวงเงิน (เงินต้นลด..ดอกเบี้ยไม่ลดลง)

★ Declining Rate

คงงวดเงินต้นเท่า ๆ กัน ส่วนดอกเบี้ยจะลดลงตามยอดต้นที่ลดลง

★ Effective Rate

คงงวดชำระเท่า ๆ กัน โดยเมื่อยอดเงินต้นลดลงดอกเบี้ยก็ลดลง

★ Increasing Rate

งวดชำระจะเพิ่มขึ้นตามงวดเงินต้นเพิ่มขึ้นทุกปี ต้นลดดอกเบี้ยลด

ข้อตกลงเกี่ยวกับหนี้..กรณีเป็นนิติบุคคล

การแปลงหนี้เป็นทุน

วิธีการ “แปลงหนี้เป็นทุน” เป็น วิธีการหนึ่งของบริษัทมหาชน เพื่อ
แก้ปัญหาหนี้สินด้วยวิธี “การออกหุ้นหรือการเพิ่มทุนใหม่”
เพื่อให้เจ้าหนี้ “เปลี่ยนหรือแปลงหนี้เป็นทุน” ในกิจการของลูกค้าหนี้
ทั้งนี้ตาม “กฎกระทรวง” ของกระทรวงพาณิชย์

ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ว่าด้วย

“การออกหุ้นเพื่อชำระหนี้และโครงการแปลงหนี้เป็นทุน
ในการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท”

โดยต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่าสามในสี่ ในการประชุมของผู้ถือหุ้น

การฟ้องร้องดำเนินคดี

กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้

เมื่อสมาชิกผิดนัดชำระหนี้เกินกว่าสองครั้งติดต่อกัน ตามข้อบังคับ สหกรณ์อาจให้ออกจากการเป็นสมาชิก เมื่อให้ออกจากสมาชิก ให้ทำการเจรจาเรื่องหนี้ก่อน ไม่สำเร็จ จึงดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

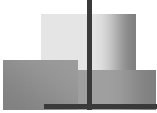
1. คณะกรรมการดำเนินการมีมติให้ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดี
2. แต่งตั้งทนายความ..ออกหนังสือทวงถาม (Notice) ตามกฎหมาย
3. ดำเนินการฟ้องร้องคดีแพ่งต่อศาลแพ่ง....และ ศาลอาญา (ถ้ามี)
4. เมื่อศาลพิพากษา..ให้ดำเนินการบังคับคดีตามขั้นตอนกฎหมาย
5. สืบทรัพย์..ให้ตรวจสอบทรัพย์และสืบทรัพย์ที่สหกรณ์ยังไม่รู้

จุดอ่อนของเจ้าหนี้..แต่จุดแข็งของลูกหนี้

1. หนี้ขาดอายุความ(อย่าปล่อยให้ปล่อยปละละเลยต่ออายุความ)
2. เอกสารแห่งหนี้ไม่เรียบร้อยและไม่ครบถ้วน(ละเลยด้านเอกสาร)
3. เนื้อความในเอกสารไม่ครบถ้วนหรือมีข้อความขัดแย้งกัน(“...”)
4. เจ้าหนี้ขาดบุคลากร(โดยเฉพาะด้านกฎหมายหรือการเงินบัญชี)
5. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูง(ต้องมีกระบวนการ..บริหารความเสี่ยง)
6. ฟ้องแย้ง(The best defense is a good offence)
7. ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมืออีกต่อไป(จะกลายเป็นเรื่องคดีความ)

ถึงที่สุด ชั้นสุดท้าย สหกรณ์ต้องดำเนินคดี เมื่อไม่สามารถเรียกชำระหนี้ได้

จุดแข็งจุดอ่อน ของลูกหนี้และเจ้าหนี้

จุดอ่อนของลูกค้า..จุดแข็งของเจ้าหน้าที่

1.โอกาสแพ้คดีสูง	เจ้าหน้าที่จะคลุมทางกฎหมายไว้หมดแล้ว
2.หลักทรัพย์ค้ำประกัน	จำนำ..จำนอง มีบุริมสิทธิในหลักทรัพย์
3.บุคคลค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกันจะกดดันและลูกหนี้จะกังวล
4.เสียเปรียบเชิงพยานหลักฐาน	เจ้าหน้าที่จะควบคุมไว้หมดแล้ว
5.เสียเปรียบในข้อกฎหมาย	เพราะมีสัญญาที่ครอบคลุมไว้
6.ไม่ชำนาญในการต่อสู้คดี	ไม่มีนักกฎหมาย..ค่าทนายแพง
7.สูญเสียกำลังใจ	ผิดนัด..จะถูกฟ้อง..จะกังวลเครียดทางใจ

การตั้งสำรองหนี้สูญ การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

NPL(Non-Performing Loan)

ความหมาย

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan : NPL) หรือ หนี้เสีย หรือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ ลูกหนี้เงินกู้ของสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล บริษัทเงินทุน รวมทั้งกิจการสหกรณ์(โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์)ด้วย ซึ่งลูกหนี้เหล่านี้ไม่สามารถจะชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนได้

ความหมายของ NPL ในสถาบันการเงิน

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

1. Gross NPL คือ ยอดคงค้างของเงินให้สินเชื่อโดยคุณภาพ(สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวม) ได้แก่ สินเชื่อ...จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ...จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน...จัดชั้นสงสัย...จัดชั้นสงสัยจะสูญ และ จัดชั้นสูญ ตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นหนี้ หรือ จัดชั้นคุณภาพหนี้ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย)

2. Net NPL คือ Gross NPL หักด้วย เงินสำรองหนี้ที่สถาบันได้กันไว้สำหรับสินเชื่อโดยคุณภาพ(NPL) ซึ่งส่วนที่ได้กันสำรองหนี้ไว้แล้ว ถือว่าสถาบันการเงิน(ธนาคารพาณิชย์)ได้รับรู้ความเสียหายในส่วนนี้ไปแล้ว ดังนั้น สินเชื่อที่ได้กันสำรองหนี้ไว้แล้ว จึงไม่มีความเสี่ยงต่อฐานะเงินกองทุนของสถาบันการเงิน(ธนาคารพาณิชย์)อีก

ความหมายของ NPL ในระบบสหกรณ์

Non-Performing Loan (NPL) หมายถึง ยอดคงค้างเงินให้กู้(สินเชื่อ) ซึ่งค้างชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป นับตั้งแต่วันครบกำหนดสัญญา

Gross NPL หมายถึง ยอดคงค้างเงินให้กู้(สินเชื่อ) โดยคุณภาพ ซึ่งจัดชั้น...ต่ำกว่ามาตรฐาน...ชั้นสงสัย...ชั้นสงสัยจะสูญ และ ชั้นสูญ ตามเกณฑ์การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ของระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

Net NPL หมายถึง Gross NPL หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ(สำรองหนี้สูญ) ซึ่งสหกรณ์ฯ ได้หักกันสำรองไว้

ทั้งนี้ยอดที่ตั้งค่าเผื่อฯ หรือกันสำรองไว้ตามหลักเกณฑ์ ย่อมถือว่าสหกรณ์ฯ ได้รับความเสียหายไปแล้ว จึงไม่มีความเสี่ยงต่อฐานะเงินกองทุนของ “สหกรณ์” อีก

57

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ของสหกรณ์

ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย
การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544
ได้กำหนดให้สหกรณ์จัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้ ดังนี้

หนี้ NPL	ระยะเวลา	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
จัดชั้นปกติ	ไม่เกิน 3 เดือน	ไม่ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ไม่เกิน 6 เดือน (เกิน 3 เดือน)	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 20 %
จัดชั้นสงสัย	ไม่เกิน 12 เดือน (เกิน 6 เดือน)	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 50 %
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	เกินกว่า 12 เดือน	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 100 %
จัดชั้นสูญ	ตาย/ถูกขอ.ฟ้อง/ล้มละลาย	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 100 %

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 5/2559
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน

หนี้ NPL	ระยะเวลา	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
จัดชั้นปกติ	ไม่เกิน 1 เดือน	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 1 %
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	ไม่เกิน 3 เดือน (> 1 เดือน)	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 2 %
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ไม่เกิน 6 เดือน (> 3 เดือน)	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 100 %
จัดชั้นสงสัย	ไม่เกิน 12 เดือน (> 6 เดือน)	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 100 %
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	เกินกว่า 12 เดือน	ตั้งค่าเผื่อหนี้ฯ 100 %
จัดชั้นสูญ	ตาย/สาบสูญ/ล้มละลาย	ตัดออกจากบัญชี

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้

เปรียบเทียบระยะเวลาหนี้มีปัญหา ธนาคารกับสหกรณ์

หนี้ NPL	ธนาคาร	สหกรณ์
จัดชั้นปกติ	ไม่เกิน 1 เดือน	ไม่เกิน 3 เดือน
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	ไม่เกิน 3 เดือน	ไม่กำหนด
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ไม่เกิน 6 เดือน	ไม่เกิน 6 เดือน
จัดชั้นสงสัย	ไม่เกิน 12 เดือน	ไม่เกิน 12 เดือน
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	เกินกว่า 12 เดือน	เกินกว่า 12 เดือน
จัดชั้นสูญ	ตาย/สาบสูญ/ล้มละลาย	ตาย/ถูกฟ้อง/ล้มละลาย

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้

เปรียบเทียบการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ : ธนาคารกับสหกรณ์

หนี้ NPL	ธนาคาร		สหกรณ์	
	จัดชั้นปกติ	<= 1	1 %	< 3
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	< 3	2 %	ไม่มี	ไม่มี
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	< 6	100 %	< 6	20 %
จัดชั้นสงสัย	< 12	100 %	< 12	50 %
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	> 12	100 %	> 12	100 %
จัดชั้นสูญ	ตาย/สาบสูญ	ตัดบัญชี	ตาย/ถูกฟ้อง	100 %

NPLของระบบธนาคารพาณิชย์

รายการ	Gross NPL	อัตรา %	Net NPL	อัตรา %
2550	441,598	7.81	232,467	4.27
2551	384,724	5.62	212,779	3.19
2552	364,362	5.23	201,066	2.96
2553	303,158	3.89	161,823	2.12
2554	256,727	2.94	127,294	1.48
2555	247,302	2.44	110,619	1.10

NPLของระบบธนาคารพาณิชย์

รายการ	Gross NPL	อัตรา%	Net NPL	อัตรา%
2555	247,302	2.44	110,619	1.10
2556	258,948	2.31	122,138	1.10
2557	271,855	2.31	136,114	1.17
2558	332,889	2.69	156,245	1.28
2559	380,935	2.99	177,054	1.41
2560	425,579	3.08	199,340	1.46
2561(ก.ย.)	435,740	3.10	211,639	1.52

63

Dr. GNEEN

ผู้ชำนาญการด้านการบริหารการเงินชาวเยอรมัน

กล่าวไว้ว่า

“การอ่านหนังสือ..ต้องอ่านจากหน้าแรก

ไปหน้าสุดท้าย

การบริหารการเงินต้องคิดถึง

ผลที่จะเกิดขึ้นในขั้นสุดท้าย”

จบบริบูรณ์

นายไพฑูรย์ แก้วเพทาย

Tel. 081-6947108

Email : pkmea@hotmail.com

